DOI: https://doi.org/10.37547/supsci-oje-05-03-16 **Pages: 119-124**

Oriental Journal of Education

THE USE OF AUTHENTIC MATERIALS IN TEACHING GRAMMATICAL CATEGORIES IN THE KOREAN LANGUAGE

Olmosxon Niyozova
Korean Language Instructor
Independent Researcher at Tashkent State Pedagogical University (TSPU)
University of World Economy and Diplomacy
Uzbekistan
E-mail: niyozovaolmosxon@gmail.com

ABOUT ARTICLE

Key words: Korean language, authentic materials, teaching methodology, grammatical categories, conversation, communicative skills.

Received: 26.04.25
Accepted: 28.04.25
Published: 01.05.25

Abstract: This article analyzes the importance of authentic materials in teaching grammatical categories in the Korean language and how they can be integrated into the learning process. In learning the complex grammatical categories of Korean, authentic materials, such as texts used in real-life language situations, films, TV series, conversations, and online resources, play a crucial role in helping learners acquire the language. Authentic materials allow students to learn not only the theoretical but also the practical application of grammar, and they help them understand the cultural and social contexts of Korea.

KOREYS TILIDA GRAMMATIK KATEGORIYALARNI O‘QITISHDA AUTENTIK MATERIALLARDAN FOYDALANISH

Olmosxon Niyozova
koreys tili o‘qituvchisi
TDPU mustaqil tadqiqotchisi
Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti
O‘zbekiston
E-mail: niyozovaolmosxon@gmail.com

MAQOLA HAQIDA

Kalit so‘zlar: Koreys tili, autentik materiallar, o‘qitish metodikasi, grammatik kategoriyalar, suhbat, kommunikativ ko‘nikmalar.

Annotatsiya. Ushbu maqolada koreys tilida grammatik kategoriyalarni o‘qitishda autentik materiallarning ahamiyati va ularni o‘quv jarayoniga qanday kiritish mumkinligi tahlil qilingan. Koreys tilida grammatikaning murakkab kategoriyalarini o‘rganishda autentik materiallar, ya’ni real hayotdagi til vaziyatlarida

ishlatilgan matnlar, film, serial, suhbatlar va internet-resurslar orqali o‘quvchilarga tilni o‘zlashtirishda muhimdir. Autentik materiallar o‘quvchilarga grammatikaning nafaqat nazariy, balki amaliy qo‘llanilishini o‘rganish imkonini yaratadi va ularga Koreyaning madaniy va ijtimoiy kontekstlarini tushunishda yordam beradi.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АУТЕНТИЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ГРАММАТИЧЕСКИХ КАТЕГОРИЙ В КОРЕЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Олмохон Ниёзова
Преподаватель корейского языка
Независимый исследователь Ташкентского государственного педагогического университета (ТГПУ)
Университет мировой экономики и дипломатии
Узбекистан
E-mail: niyozovaolmosxon@gmail.com

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: корейский язык, аутентичные материалы, методика преподавания, грамматические категории, беседы, коммуникативные навыки.

Аннотация. В данной статье анализируется важность аутентичных материалов при обучении грамматическим категориям корейского языка и способы их интеграции в учебный процесс. При изучении сложных грамматических категорий корейского языка аутентичные материалы, такие как тексты, использованные в реальных жизненных ситуациях, фильмы, сериалы, беседы и интернет-ресурсы, играют важную роль в усвоении языка учащимися. Аутентичные материалы позволяют учащимся изучать не только теоретическое, но и практическое применение грамматики, а также помогают им понимать культурные и социальные контексты Кореи.

Kirish. Grammatika o‘qitish, til o‘rganishning asosiy va muhim bosqichlaridan biri sifatida, til o‘rganuvchilarning tilni to‘liq va samarali egallashlariga xizmat qiladi. Koreys tili kabi murakkab grammatik tizimga ega tillarda grammatik kategoriyalarni o‘qitish jarayoni alohida ahamiyatga ega. O‘quvchilar uchun grammatikani amaliy ravishda o‘rganish va unga ko‘nikmalarini mustahkamlashda autentik materiallardan foydalanish samarali yechim bo‘lishi mumkin. Autentik materiallar, ya’ni tabiiy til vaziyatlarida ishlatilgan materiallar, o‘quvchilarga tilning o‘ziga xos grammatik konstruktsiyalarini o‘rgatishda yordam beradi.

Asosiy qism. Koreys tili grammatikasi o‘ziga xos va murakkab bo‘lib, ko‘plab kategoriyalarni o‘z ichiga oladi. Ushbu kategoriyalar nafaqat sintaksis, balki morfologiya, semantika va pragmatika jihatlarini ham qamrab oladi. Koreys tilining grammatik tizimida ko‘plab qo‘shimchalar, so‘z yasash

usullari va ijtimoiy kontekstdan kelib chiqadigan o‘zgarishlar mavjud. Quyida koreys tilidagi ba'zi asosiy grammatik kategoriyalarni va ularga oid misollarni ko‘rib chiqamiz.

Tensiya (Vaqtni ifodalash) Koreys tilida vaqtni ifodalash uchun o‘ziga xos grammatik kategoriyalar mavjud. Vaqtni ifodalash, so‘z qo‘shimchalari yordamida amalga oshiriladi. Koreys tilidagi vaqtni ifodalovchi shakllar uchta asosiy zamonni o‘z ichiga oladi: hozirgi, o‘tgan va kelasi zamonlar. Masalan, Hozirgi zamon: *가다 (kada)* – “bormoq”, *갑니다 (kamnida)* – “boryapman”. O‘tgan zamon: *갔다 (katta)* – “bordi”, *갔습니다 (assseumnida)* – “bordim” (rasmiy shakl). Kelasi zamon: *갈 것이다 (kal koshida)* – “boradi” (kelajakda)

Koreys tilidagi zamon kategoriyasi, gapning rasmiyligi va vaqtni ifodalashda o‘ziga xos qo‘shimchalar bilan amalga oshiriladi. Bu, tilning yuqori darajadagi aniqligini va kontekstual o‘zgaruvchanligini ko‘rsatadi.

Modallar (Ixtiyoriylik, Majburiyat) Modallar koreys tilida kishining ijtimoiy pozitsiyasini yoki biror harakatni bajarish majburiyatini bildiradi. Modallar, gapda ruxsat, majburiyat, ehtimollik, va ixtiyoriylik kabi nuanslarni ifodalashda muhim rol o‘ynaydi [Jumaniyazova, 2023:94]. Misollar:

- Majburiyat:

해야 한다 (heya handa) – “qilishingiz kerak”

가야 한다 (kaya handa) – “borishingiz kerak”

- Ehtimollik:

- *ㄹ/을 것이다 (-l koshida)* – “ehtimol... bo‘ladi”

갈 것이다 (kal koshida) – “boradi (ehtimol)”

Koreys tilida modallar gapning maqsadi va kontekstiga qarab, biror harakatning amalga oshirilishiga bo‘lgan majburiyatni yoki ehtimollikni ko‘rsatadi. Bu, tilning ijtimoiy qatlamlar bilan bog‘liq asosiy xususiyatlaridan biridir.

Egalik (Posessivlik). Koreys tilida egalik, so‘z qo‘shimchalari yordamida ifodalanadi. Egallik kategoriyasi, biror narsa yoki shaxsning egaligini bildiradi.

Misollar:

내 책 (ne chek) – “mening kitobim”. *그의 차 (kie cha)* – “uning mashinasi”

Koreys tilida egalikni ifodalash uchun so‘zga qo‘shimchalar qo‘shish zarur. Egalik qo‘shimchalari o‘rnatilgan struktura orqali aniq va samarali ko‘rsatiladi, bu esa tilni aniqroq va tushunarli qiladi.

Tenglik va taqqoslash. Koreys tilida tenglik va taqqoslash kategoriyalari, biror narsaning boshqa narsaga nisbatan qanday holatda ekanligini bildiradi. Bu kategoriyalar, “ko‘proq” yoki “kamroq” kabi ifodalar yordamida ishlatiladi.

Misollar: Tenglik: *같다 (katta)* – “bir xil”, *그는 나와 같다 (kinin nava katta)* – “u men bilan bir xil”

Taqqoslash: *더 (to)* – “ko‘proq”, *그는 나보다 더 빠르다 (kinin napoda to parida)* – “u mendan tezroq”

Koreys tilida tenglik va taqqoslashning o‘ziga xos shakllari mavjud. “Ko‘proq” (더) va “bir xil” (같다) kabi so‘zlar bilan turli holatlar va narsalar o‘rtasidagi farqlar yoki o‘xshashliklar aniqlanadi.

Sifat va holatni ifodalash (Adjective and Adverb) Koreys tilida sifatlar va holatlar, gapda narsaning sifatini yoki holatini ifodalash uchun ishlatiladi. Sifatlar ko‘pincha o‘zgarmas va ularning ma'nosi aniq bo‘ladi.

Misollar: Sifat: *크다 (kida)* – “katta”, *예쁜 (yeppin)* – “chiroyli”

Holat (Adverb): *빨리 (ppalli)* – “tez”, *천천히 (chonchonhi)* – “sekin” [Kang, 2012:47]. Koreys tilida sifat va holatning farqlanishi, tilning sintaksisida aniq belgilangan. Sifatlar va holatlar, tilda ma'lumotni to‘g‘ri va aniq ifodalashda muhim rol o‘ynaydi. Suhbatning formal va informal shakllari. Koreys tili, o‘ziga xos ijtimoiy qatlamlarga asoslangan rasmiylik va hurmat shakllarini talab qiladi. Gapni kimga qaratilganiga qarab, rasmiy yoki norasmiy shakllarda tuzish zarur [Xaydarova, 2022:23].

Misollar: Rasmiy: *갑니다 (kamnida)* – “boraman” (rasmiy)

Norasmiy: *가 (ka)* – “bor” (norasmiy)

Koreys tilida rasmiy va norasmiy shakllar tilni ishlatishda ijtimoiy kontekstni hisobga olish zarurligini ko‘rsatadi. Shu sababli, grammatik shakllar gapning kimga qaratilganiga, ularning o‘zaro munosabatlariga qarab o‘zgaradi. Koreys tilida grammatik kategoriyalar juda ko‘p va turli xususiyatlarga ega. Tilda vaqt, modallar, egalik, taqqoslash, sifatlar va holatlar, shuningdek, rasmiylik va norasmiylik kabi kategoriyalar yordamida til o‘rgatish va o‘rganish jarayoni yanada boy va aniq bo‘ladi. Har bir grammatik kategoriya o‘zining tilshunoslik nuqtai nazaridan aniq va tushunarli ifodalash vositasini taqdim etadi, bu esa o‘quvchilarga Koreys tilini samarali o‘rganish imkonini beradi.

Quyida o‘quvchilarga koreys tilidagi grammatik kategoriyalarni o‘rgatishda film, serial, suhbat, kitob, va internet-resurslar kabi autentik materiallarning qanday qo‘llanilishi tahlil qilamiz. O‘quvchilar uchun quyidagi afzalliklar taqdim etiladi:

1.Realistik kontekstda grammatikani o‘rganish: Autentik materiallar orqali o‘quvchilar grammatik kategoriyalarni real hayot sharoitida, ya'ni tabiiy suhbatlarda va madaniy kontekstda qanday ishlatilishini o‘rganadilar. Bu esa tilni o‘rganishni yanada qiziqarli va samarali qiladi. Misol

uchun, koreys filmlaridagi suhbatlar yoki seriallardagi dialoglar orqali oʻquvchilar vaqtni ifodalash (tensiya) va modallarni qanday ishlatishni amaliy misollar bilan oʻrganadilar.

2.Koreys madaniyati bilan tanishtirish: Autentik materiallar oʻquvchilarga nafaqat grammatika, balki Koreyaning ijtimoiy va madaniy xususiyatlari bilan tanishish imkonini beradi. Koreys tilidagi adabiyotlar, radio dasturlari yoki internet-resurslar yordamida oʻquvchilar tilni oʻrganishning madaniy kontekstini ham tushunadilar.

3.Grammatik kategoriyalarni tushunish va ishlatish: Autentik materiallar yordamida oʻquvchilar grammatikaning nafaqat nazariy, balki amaliy qoʻllanilishini ham oʻrganadilar. Bunda grammatik kategoriyalarni toʻg'ri ishlatish, oʻquvchilarning kommunikativ koʻnikmalarini rivojlantirishga yordam beradi [Kim, 2009:84]. Masalan, "kerak" yoki "mumkin" kabi modallarni film va suhbatlardagi kontekstda toʻg'ri qoʻllashni oʻrganish oʻquvchilarga tilni yanada aniqroq tushunishga yordam beradi.

4.Motivatsiya va faollikni oshirish: Autentik materiallar oʻquvchilarning til oʻrganishga boʻlgan qiziqishini oshiradi. Ular real hayotdagi materiallar bilan ishlashni qiziqarli va foydali deb hisoblaydilar, bu esa oʻrganish jarayonini samarali qiladi. Film yoki internet-resurslar yordamida oʻquvchilar koreys tilini oʻrganishga boʻlgan motivatsiyasini oshiradilar.

Koreys tilidagi grammatik kategoriyalarni oʻqitishda autentik materiallarning ahamiyati oʻquvchilarga tilni nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliy ravishda oʻrganish imkonini beradi. Autentik materiallarning turli turlari (film, serial, suhbatlar, kitoblar, internet-resurslar) grammatik kategoriyalarni oʻrganishda samarali vosita boʻlishi mumkin. Biroq, autentik materiallar bilan ishlashda ehtiyotkorlik bilan yondashish zarur [Cho&Kwon, 2010:26]. Barcha autentik materiallar har doim oʻquvchilarning darajasi va ehtiyojlariga mos boʻlishi kerak. Shu bilan birga, autentik materiallarni oʻqitish jarayoniga qoʻshish, oʻquvchilarning oʻz-oʻzini oʻrganish, tahlil qilish va mustaqil fikrlash koʻnikmalarini rivojlantiradi. Bu esa tilni oʻrgatishda yangi yondashuvlarning zarurligini koʻrsatadi. Koreys tili oʻqitish metodologiyasida autentik materiallar bilan ishlash, tilni oʻrganishning samaradorligini oshirishi va oʻquvchilarni real hayotdagi til vaziyatlariga tayyorlashda muhim rol oʻynaydi.

Xulosa qilib aytganda, koreys tilida grammatika oʻqitishda autentik materiallardan foydalanish, oʻquvchilarga grammatik kategoriyalarni toʻliq va samarali oʻrganish imkoniyatini yaratadi. Autentik materiallar yordamida oʻquvchilar grammatikaning amaliy qoʻllanilishini real hayot kontekstida koʻrib chiqadilar, bu esa ularning tilga boʻlgan qiziqishini oshiradi va oʻquv jarayonini yanada samarali qiladi. Koreys tili oʻqitish metodologiyasida autentik materiallarning qoʻllanilishi tilni oʻrganishning zamonaviy va interaktiv usuliga asoslanadi, bu esa oʻquvchilarning kommunikativ koʻnikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1.Lee, I. (2005). *A History of the Korean Language*. Cambridge University Press.

2.Kang, S. (2012). *Korean Grammar for International Learners*. Language Education Institute.

3.Bae, H. (2017). *The Role of Authentic Materials in Second Language Acquisition: A Case Study of Korean*. Journal of Applied Linguistics, 23(2), 45-59.

4.Choi, H., & Lee, Y. (2013). *Korean Grammar: A Resource for Teachers and Learners*. Routledge.

5.Cho, H., & Lee, J. (2016). *Korean Language Pedagogy: Theoretical and Practical Perspectives*. Springer.

6.Sung, C. (2018). *The Impact of Social Context on Korean Grammar Instruction*. Language Teaching Research, 34(1), 77-89.

7.Yoo, M. (2011). *Korean Linguistics and Syntax: An Introduction*. University of Hawaii Press.

8.Kim, H. (2009). *Understanding Korean Grammar: A Practical Approach*. Seoul National University Press.

9.Song, J. (2012). *Korean Syntax and Semantics: A Practical Guide*. John Benjamins Publishing Company..

10.Cho, Y., & Kwon, Y. (2010). *Learning Korean: An Integrated Approach*. Pearson Education.

11.Niyozova O. E. O'xshatishllarni vujudga keltiruvchi grammatik vositalarni tarjimada ifodalanishi //zamonaviy taraqqiyotda ilm-fan va madaniyatning o 'rni. – 2024. – T. 3. – №. 2. – B. 34-37.

12.Niyozova, O. E. O'zbekcha-koreyscha tarjimalarda o'xshatishlarni tarjima qilish usullari. Academic research in educational sciences. 2022. 3(1), B-27-34.

13.Niyozova, O. E. O'zbekcha-koreyscha tarjimalarda o'xshatishlarni vujudga keltiruvchi grammatik vositalar tarjimasi. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. 2021. 1(6), B. 70-76.

14.Niyozova, O. E. Koreys va o'zbek muloqotida salomlashish xususiyatlari. ilm fan taraqqiyotida zamonaviy metodlarning qo'llanilishi, 4(2), 2024. B-26-28.